

บทบัญญัติมาตรา ๑๕๗๔ มีเจตนารมณ์คุ้มครองประโยชน์ของบุตรผู้เยาว์โดยให้ศาลกำกับดูแลการฝ่าฝืนโดยไม่ได้รับอนุญาตจากศาลก่อนก็ไม่ได้ตัดอำนาจทำนิติกรรมแทนของผู้ใช้อำนาจปกครอง ไม่เป็นการต้องห้ามขัดแย้งโดยกฎหมาย ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ไม่ทำให้นิติกรรมนั้นเป็นโมฆะหรือโมฆียะกรรม ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๐ และ ๑๕๓ คงมีผลเพียงไม่ผูกพันบุตรผู้เยาว์ที่กฎหมายมุ่งคุ้มครอง ผู้ร้องซึ่งเป็นบุคคลภายนอกไม่มีสิทธิกล่าวอ้างเพื่อตัดอำนาจของผู้ใช้อำนาจปกครอง

นางปิยนันท์ พันธุ์ชนะวาณิช^๑

ว. เป็นมารดาของผู้คัดค้านทั้งสามยอมเป็นผู้ใช้อำนาจปกครอง มีอำนาจจัดการทรัพย์สินของบุตรผู้เยาว์ ซึ่งทรัพย์สินหมายถึงความรวมถึงสิทธิเรียกร้องอันเป็นวัตถุไม่มีรูปร่างซึ่งอาจมีราคาและอาจถือเอาได้ บทบัญญัติมาตรา ๑๕๗๔ มีเจตนารมณ์คุ้มครองประโยชน์ของบุตรผู้เยาว์โดยให้ศาลกำกับดูแลการฝ่าฝืนโดยไม่ได้รับอนุญาตจากศาลก่อนก็ไม่ได้ตัดอำนาจทำนิติกรรมแทนของผู้ใช้อำนาจปกครอง ไม่เป็นการต้องห้ามขัดแย้งโดยกฎหมาย ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ไม่ทำให้นิติกรรมนั้นเป็นโมฆะหรือโมฆียะกรรม คงมีผลเพียงไม่ผูกพันบุตรผู้เยาว์ที่กฎหมายมุ่งคุ้มครอง ผู้ร้องซึ่งเป็นบุคคลภายนอกไม่มีสิทธิกล่าวอ้างเพื่อตัดอำนาจของผู้ใช้อำนาจปกครอง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๓๐๘/๒๕๖๑

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย

ผู้คัดค้านทั้งสามยื่นคำคัดค้านว่า แม้นางสาว ว. ผู้แทนโดยชอบธรรมของผู้คัดค้านทั้งสามเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการโดยไม่ได้ขออนุญาตต่อศาลก่อน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๗๔ (๑๓) แต่การขออนุญาตดังกล่าวไม่ใช่แบบของนิติกรรม การเสนอข้อพิพาทดังกล่าวจึงไม่ตกเป็นโมฆะ อันจะทำให้ผู้มีส่วนได้เสียคนหนึ่งคนใดจะยกความเสียเปล่าแห่งโมฆะกรรมขึ้นกล่าวอ้างก็ได้ตามมาตรา ๑๗๒ เพียงแต่มีผลไม่ผูกพันผู้เยาว์ทั้งสามเท่านั้น จึงเป็นกรณีที่ผู้เยาว์ทั้งสามเท่านั้นที่สามารถยกความเสียเปล่าขึ้นกล่าวอ้างเพื่อมิให้ตนต้องผูกพันตามข้อเสนอ และภายหลังจากอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดแล้ว ผู้ร้องได้ส่งจ่ายเช็คเชียร์เช็คจำนวน ๓ ฉบับ ในนามของผู้คัดค้านทั้งสามเพื่อชำระหนี้ และผู้คัดค้านทั้งสามนำเช็คเชียร์เช็คไปเรียกเก็บเงินแล้ว ถือว่าผู้ร้องยอมรับตามคำวินิจฉัยชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ ถือไม่ได้ว่าผู้คัดค้านทั้งสามโต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของผู้ร้องตามกฎหมาย ดอกเบี้ยตามเช็คที่ผู้ร้องได้รับนับแต่วันที่มีการเรียกเก็บเงินตามเช็คทั้งสามฉบับ และอายุความตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า ผู้คัดค้านทั้งสามเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการเมื่อพ้นกำหนดเวลาสามปีนับแต่เช็คทั้ง ๓ ฉบับ ถึงกำหนดใช้เงินนั้นไม่เข้าหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ อันจะเป็นเหตุในการเพิกถอนคำชี้ขาดอนุญาโตตุลาการ

ศาลชั้นต้นเห็นว่าคดีพอวินิจฉัยได้ จึงให้การไต่สวน

^๑ เลขานุการแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลฎีกา

ศาลชั้นต้นพิพากษาให้เพิกถอนคำวินิจฉัยชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ

ผู้คัดค้านทั้งสามอุทธรณ์ต่อศาลฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้คัดค้านทั้งสามประการแรกว่า ผู้คัดค้านทั้งสามมีสิทธิมอบข้อพิพาทให้อนุญาโตตุลาการวินิจฉัยหรือไม่ เห็นว่า นางสาว ว. เป็นมารดาของผู้คัดค้านทั้งสามย่อมเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๖๖ มีอำนาจจัดการทรัพย์สินของบุตรผู้เยาว์ตามมาตรา ๑๕๗๑ ซึ่งทรัพย์สินหมายความรวมถึงสิทธิเรียกร้องอันเป็นวัตถุไม่มีรูปร่าง ซึ่งอาจมีราคาและอาจถือเอาได้ตามมาตรา ๑๓๘ บทบัญญัติมาตรา ๑๕๗๔ มีเจตนารมณ์คุ้มครองประโยชน์ของบุตรผู้เยาว์โดยให้ศาลกำกับดูแล การฝ่าฝืนโดยไม่ได้รับอนุญาตจากศาลก่อนก็ไม่ได้ตัดอำนาจทำนิติกรรมแทนของผู้ใช้อำนาจปกครอง ไม่เป็นการต้องห้ามขัดแย้งโดยกฎหมาย ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ไม่ทำให้นิติกรรมนั้นเป็นโมฆะกรรมหรือโมฆียะกรรมตามมาตรา ๑๕๐ และ ๑๕๓ คงมีผลเพียงไม่ผูกพันบุตรผู้เยาว์ที่กฎหมายมุ่งคุ้มครอง ผู้ร้องซึ่งเป็นบุคคลภายนอกไม่มีสิทธิกล่าวอ้างเพื่อตัดอำนาจของผู้ใช้อำนาจปกครอง ที่ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าผู้คัดค้านทั้งสามโดยนางสาว ว. ผู้ใช้อำนาจปกครองและผู้แทนโดยชอบธรรมของผู้คัดค้านทั้งสามบกพร่องเรื่องความสามารถในการมอบข้อพิพาทให้อนุญาโตตุลาการวินิจฉัยนั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วยอุทธรณ์ข้อนี้ของผู้คัดค้านทั้งสามฟังขึ้น

สำหรับปัญหาเรื่องอายุความ ซึ่งศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่าผู้ร้องโต้แย้งดุลพินิจของอนุญาโตตุลาการ และการยอมรับหรือการบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ผู้ร้องไม่ได้อุทธรณ์คัดค้านในข้อนี้ จึงไม่มีเหตุที่จะต้องย้อนสำนวนให้ศาลชั้นต้นไต่สวนข้อเท็จจริงได้อีก

พิพากษากลับเป็นว่าไม่เพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ต่อศาลฎีกาให้เป็นพับ

แผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลฎีกา

มิถุนายน ๒๕๖๕